

Sv. Pavel pri Preboldu. Igra »Pred nebeškimi vrati« se bo v nedeljo dne 29. septembra po večernicah ponavljala. Vstopnina 5 kr.

Kat. izobr. društvo v Št. Pavlu.

Cerkvene zadeve.

Vodstvo bratovščine presv. Srca Jez. in Mar. v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru priporoča vsem udom in razširjateljem bratovščine, ki so do zdaj pri njem naročali podobice, naj v prihodnje mesto podobice naročajo na novo izdano in jako primerno knjižico »Obljube presv. Srca Jezusovega«. Knjižica je samo za 2 v dražja (ako se jih naroči 100 skupaj) in ima na prvi strani tudi sličico presv. Srca Jez. V kratkem izide tudi slična knjižica o preč. Srcu Marijinem. Častivci presv. Srca Jez., sezite marljivo po tej knjižici, katere se je v kratkem času razprodalo že nad 12.000 izvodov. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru (Koroške ulice št. 5) in stane posamezni komad 10 v, po pošti 14 v, 100 komadov stane 8 K s poštno vred.

V Vuhredu se je od dne 1. do 8. septembra po vis. čast. dveh misijonarjih pri sv. Jožefu blizu Maribora obhajal sv. misijon, katerega so se verniki domače in deloma tudi sosednih župnij v obilnem številu vdeleževali, da se z Bogom spravijo in zadobijo odpustke sv. leta. Z dobro premišljenimi in za priprosto ljudstvo lahko razumljivimi govori sta vis. čast. misijonarja ganila in zrahljala srca poslušalcev, katerih je bilo blizu 600 obhajanih. Iskreno zahvalo za ves trud na prižnici in v spovednici v teh presrečnih dnevih zveličanja izrekajo vis. čast. gospodoma misijonarjema hvaležni vuhredski župljani.

Vurberg pri Ptujju. Štiridnevno od 2.—5. septembra povodom sv. leta obhajali smo pri bl. Devici Mariji v Vurbergu, katero so pričeli prečast. g. ptujski prošt in dekan Jožef Fleck s prelepo uvodno pridigo, kajti skozi štiri dni imeli smo vsaki dan pridigo in stanovski nauk. Te pobožnosti so se farani udeleževali prav pridno in marljivo prejemali sv. zakramente. Nad 1000 jih je bilo obhajanih. Posebno hvale vredno pa je, da so ljubili sosedje č. g. župniki in kaplani kakor od Sv. Ruperta, od Sv. Barbare, od Sv. Martina in od Sv. Janeza z Dravskega polja prišli na pomoč, zaradi tega se jim tudi tukaj izreka javna zahvala. — Cerkveno predstojništvo v Vurbergu, dne 23. sept. 1901.

Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je bil sv. misijon od 8.—16. sept. pod vodstvom č. g. misijonarjev iz Celja. Ljudstvo je marljivo zahajalo k božji besedi, saj je znana gorečnost in ljubeznjivost č. g. gospodov; prav pridno in pobožno so tudi verniki sv. zakramente prejemali, ker je bilo čez 2200 obhajancev. Ustanovila se je tudi »Marijina družba« za mladeniče in dekleta, katerih je že 220 vpisanih. Bog plati za ves trud veleč. gg. misijonarjema in spovednikom!

Gospodarske stvari.

Poteze iz narave!

(Piše Ferd. Vrabič.)

Kdor potuje, kaj vidi in ve. In jaz sem potoval, a ne kje v Afriki ali celo med človekojedci, ampak v svojih prostih uricah po krasni češki zemlji. Kot sin kmeta, zletim večkrat po polju. Kar sem tu videl, hočem orisati v velikih potezah; kaj in na kakšni stopnji je tukajšno kmetijstvo.

Sadjarstvo.

Pojdimo v sadunosnik, ali bolje rečeno, na polje, ker sadunosnikov, kot so naši, tu

nimamo. Vse polje je sadunosnik in pri hiši že opazaj drevje, da je veselje. Vsakih 10 korakov stoji jablan pri jablani, hruška pri hruški in to se vleče v polje ure hoda. Oh se več! Na poljskih mejah, koder raste pri nas doma trnovje, rastejo slive in jabolane. Ob potokih, kjer rasto pri vas jelše in vrbe, se šibijo slive in češplje, da je veselje gledati v jeseni. Grmovja ne poznajo, tam se dviga kakšno drevo ob vsaki cesti, ob vsakem potu se nahaja drevje, sploh vse: njive, travnike in vsako ped zemlje so obsadili, zato pa tudi obil dobiček. Ne mislite, da so tukajšnji vrtniki enaki našim štajerskim. Takega reda, snaznosti ne vidiš tako kmalu, kakor je tu. Niti ene veje nima drevo preveč, bodisi suhe ali sveže, vse osnaženo, prečiščeno. Opazoval sem večkrat, kako imamo mi mnogovrstna drevesa, a tu jih ni. Imajo k večjemu eno ali dve vrsti in te zlahtno cepljene. Celo slive se tu cepijo.

V jeseni, ako prideš v Podmukle, vidiš ladijo za ladijo obloženo s sadjem, vse potuje po Labi v Nemčijo. Tu prodajajo češnje, slive, češplje, jabolke in hruške in to za drag denar. Vedi kmet, poznam tukaj posestnike, ki dobivajo na leto stotake za sad. Samo n. pr.: je dobil posestnik za hruške od enega samega drevesa 60 gld. in to bi mu vrglo k večjemu 3 vedre mošta. No kak razloček! Tudi češnje grede v denar. Tukajšnje podnebje je mrzlo, pri nas bi vsi obupali, da bi moglo na takšni zemlji sadje uspevati, a vendar. Da, sad rodi denar, cekini tu v resnici po drevju cvetijo, a ne v zakletih grajskih razvalinah. Marsikateri posestnik je obogatel in ve čislati sadno drevje, zato napredujejo ljudje bolj in bolj, medtem ko ste na Štajerskem vsak dan globlje v dolgovi in se selite v Ameriko.

Kadar bo videl kupec, da res izvrstno sad gojite, bodo tudi na Štajerskem cene poskočile, a dokler se bo sad tresel in klatil z drevesa, ne bo. Prvo je — zacepiti plemenite vrste in takšne, po katerih vprašujejo kupci. Ali je sedaj mogoče? ne! Trgovci dobro poznajo to grdo navado in sedajno štajersko sadje se nima popolnoma svetovne cene. Veliki pogrešek je tudi, da se naše sadje ne ponuja naravnost v okraje, kjer se kupuje. Zmiraj molčite in molčite, mar mislite, da bo trgovec v hišo prišel? Kdor ne kriči in ne oznanja po časnikih, ne prodanič. Tu bi se moralo anonsirati v tujih listih, ne samo v slovenskih in še v teh se ne. Trgovske brihtnosti manjka in te ne dobite po šolah, marveč le v kupčiji. Druga glavna napaka je, da obesite vse na veliki zvon, če je kje toča pobila na Štajerskem. Če le kupec zve, toča je pobila, to razveljavi ceno, ker se kupci zbojijo, meneč, da je sad krastav. Ta napaka ni tako majhna, kakor si kdo misli. A v tukajšnjih krajih, če jim tudi toča vse zdrobi, ne boste nikoli čitali, da bi bila toča pobila. Ljudje so previdni in ne javkajo po listih. Poglejmo naše slovenske liste, nič drugega: tu je bila toča, pri nas je suša ali spet pri nas je povodenj vse vzela, takih kupčijskih slabosti ne smemo kazati. Mislite mari, da to javkanje kaj pomaga?

Ali treba tudi svinje snažiti? Glede na krmljenje in snago store naši posestniki navadno to-le: V nesnažno, s staro, okisano pičo do polovice napolnjeno korito vržejo nekoliko klaje, sem in tja površno nasteljejo. In jedino to je, kar store za svinjsko snago, namreč površno nastiljanje. Ljudje še dandanes žive v nespametni veri, katera uči, da se prašič zavoljo same nesnažnosti valja po blatu. »Čim bolj je svinja blatna, čim bolj nesnažna, tem bolj ji tekne in se tudi redi«, tako zatrjujejo neumni nevedneži. To misel so podedovali od svojih pradedov in se je držé, kakor klošč pesje kože. Pred nekolikimi leti ni bila živinoreja tako razvita, kakor je današnje dni. Ljudje so videli, da se valja svinjsče po blatu, in so djali: »Glej no, kako mu to dobro dé«. To mnenje se je preneslo od očeta na sina in od tega na njegove otroke, ter tako slo od ust do

ust in se ohranilo nepokvarjeno do današnjega dne. In ako se mu reče: »Daj svinjam sveže vode, da se v njej skopajo, očistijo in ohladé; umivaj jih vsak dan z hladno vodo, in jih odrgaj s slamo«. In kaj mi potem tak trdovratnež reče: »Kaj boš ti mene učil! Jaz sem že star in vem kako mi je delati; moj dedek so tudi tako delali, pa so tudi imeli svinje!« Tako govorijo ti sebičneži in se ne dajo niti pičice podučiti, misleči, da bo pri tem njih starost užaljena, ako bodo poslušali nasvete mlajših. Hvala Bogu, da se nahajajo že gospodarji, kateri so se otresli te starinske navade, ter se držé novih koristnih izkušenj. Še enkrat povdarjam: Umen živinorejec dá prašičem dosti sveže vode, da se kopajo, čistijo in ohladé; nadalje jih umiva vsak dan s hladno vodo, in potem jih odrga s slamo. Debele svinje izpiraj tudi po zimi — pa ne z mrzlo, temveč z mlačno vodo, — in potem jih pa odrgaj s kunj, da se posuše. Ta posel izvršuj v gorkih svinjakih, ker se prašiči drugače prehladé. 1. Svinja ljubi čistočo in snago ravno tako, kakor vsaka druga žival. 2. Čist in snažen prašič je vedno bolj zdrav in 3. donša večjih dohodkov, kakor nečist in umazan. Te točke skušal bom na kratko razložiti. Prašič pušča svoje blato vedno v enem kotu svinjaka, da si ne ogrdi svojega ležišča; nikdar se ne bo vlegel na onesnaženi prostor. Ako je le še nekoliko čiste slame v hlevu, poišče si jo ter se zarije v njo. Ker se onesnaži vedno v enem kotu, in ker se ne vleže v blato, zatorej ljubi čistočo in zametuje nesnago. Res je, da se svinja rada drži blata, luž in mlak, pa to stori radi tega, da se ohladi. Privošči svinji čiste vode za kopanje, osnaži jo po koži, in prepričal se boš, da ne pojde več v blato in mlako. Zakaj pa se po zimi nikdar ne valja? Po zimi zato ne, ker mu ni vroče, po letu pa se mora iti v nesnažne mlake hladit, ker mu ne daš ti hladne in čiste vode. Vsak se je že prepričal, da bolehajo prašiči po letu češče, kakor po zimi. Vzrok tej prikazni je nesnaga in velika vročina, katera škoduje posebno debelim svinjam. To vse se lahko odpravi s hladno vodo. Gnoloba šetin je jako nevarna svinjska bolezen, vsled katere pcepca mnogo živalij. Kaj pa je vzrok tej bolezni in kako jo zabranimo? Najpoglavitejši vzrok gnolobi šetin je nesnaga. Bolezen pa odvrnemo tako-le: Svinje držimo v snažnih svinjakih, dajemo jim tečne piče ter sveže vode za pijačo in kopanje, slednjič, jih ocedimo vsak dan po koži. Tudi korito naj se večkrat s krtačo dobro osnaži. J. Vuk.

Loterijske številke.

Linc	21. sept. 1901.	18, 82, 5, 27, 45
Trst	» » »	35, 74, 18, 43, 71

O k l i c.

Na prostovoljno prošnjo Vincenca Lonšek, oziroma njegovih dedičev Janeza in Jakoba Lonšek se bode posestvo vl. št. 148 kat. obč. Rečičkaves na javni dražbi v Rečičkivasi prodalo dne

7. oktobra 1901.

od 10. do 12. ure dopoldne. Izkliena cena je prvotno 900 gld. ali 1800 K; ako nihče ne ponudi te svote, se bode izklicalo za 700 gld. ali 1400 K.

Pri dražbi položiti je 200 K, ostanek kupnine pa se mora plačati v enem mesecu s 5 % obrestmi od dne dražbe. Tabularnim upnikom je pridržana zastavna pravica ne glede na kupno ceno; pri izklicni ceni po 700 gld. ima pravico prodajalec v enem mesecu dražbo razveljaviti.

Natančnejši pogoji so na razpolago v c. kr. okrajni sodnji in v c. kr. notarski pisarni v Šoštanju.

C. kr. okraj. sodnja Soštanj, odd. I.
dne 9. sept. 1901.